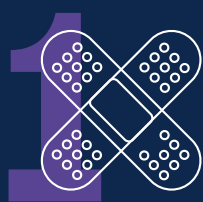

הרפורמה ברישוי עסקים

לכח

מדינת ישראל
משרד הפנים

מפרטים אחדים
פרסום להערות הציבור
יולי 2016

מזון
בתי אוכל
משקאות

הרפורמה
בריטוי
עסקים

קיוסק

4.7
א'

משרד הפנים

פריט

4.7 א' – מזון לרבות משקאות – מכירתו –

קיוסק.

משרד הפנים

תוכן עניינים

3.....	מבנה הפורמט החדש ותכונותיו	
3	פרק א' - הגדרות כלליות.....	
3	פרק ב' – הבהרות רוחביות.....	
4	פרק ג' - משרד הבריאות.....	
4.....	הוראות חקיקה הנוגעות לעניין	1.
4.....	הגדרות	2.
5.....	תנאים מוקדמים	3.
6.....	מי שתייה	4.
7.....	שפכים	5.
8.....	סידורים תברואיים בשירותים	6.
8.....	פסולת	7.
8.....	מערכות אספקת מים ושפכים	8.
8.....	הליך חידוש רישיון העסק	9.
8.....	כללי	10.
9.....	איסור עישון ומניעת עישון	11.
10.....	דיווחים ואחזקת מסמכים	12.
10.....	טפסים ופרוצדורות	13.
12.....	פרק ד' - כבאות והצלה.....	
12.....	הוראות חוק הנוגעות לעניין	1.
12.....	הגדרות	2.
14.....	תנאים מוקדמים	3.
14.....	רישום ודיווח	4.
15.....	כללי	5.
15.....	דרכי גישה	6.
15.....	הפרדות ועמידות אש	7.
16.....	דרכי מוצא	8.
16.....	שילוט	9.
17.....	תאורת חרום	10.
17.....	אספקת מים (כולל ברזי כיבוי)	11.
17.....	ציוד כיבוי	12.
18.....	מערכת חשמל	13.
18.....	אישורים	14.
18.....	נספחים	15.

משרד הפנים

מבנה הפורמט החדש ותכונותיו

לחצו כאן לקבלת מידע אודות מבנה הפורמט החדש.

פרק א' - הגדרות כלליות

לחצו כאן למעבר לפרק ההגדרות הכלליות.

יודגש כי, יש לקרוא פרק זה בעיון רב טרם קריאת המפרט, וכי הוא חלק בלתי נפרד מתוכן המפרט האחיד ותוכנו מחייב כתוכן המפרט האחיד.

פרק ב' – הבהרות רוחביות

לחצו כאן למעבר לפרק ההברות הרוחביות.

יודגש כי, יש לקרוא פרק זה בעיון רב טרם קריאת המפרט, וכי הוא חלק בלתי נפרד מתוכן המפרט האחיד ותוכנו מחייב כתוכן המפרט האחיד.

משרד הפנים

פרק ג' - משרד הבריאות

1. הוראות חקיקה הנוגעות לעניין

- 1.1 פקודת בריאות העם, 1940
- 1.2 תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי-שתייה ומתקני מי שתייה) התשע"ג - 2013
- 1.3 תקנות בריאות העם (מערכות בריכה למי שתייה), התשמ"ג-1983
- 1.4 הוראות למתקני תברואה (הל"ת), התש"ל-1970.
- 1.5 תקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרת), התשנ"ב-1992
- 1.6 תנאים מיוחדים (סניטריים) לקייסקים [בתוקף לפי סעיף 43 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968] (התנאים מופיעים בספר "החקיקה בבריאות, תברואה ומזון" בעריכת עו"ד צ.ה. פרייזלר הוצאת כתובים, מהדורה 1996. סעיף 32.13.4; עמוד 830)

2. הגדרות

- 2.1 **ביוב**
צנרת הביוב המתחילה בתא הבקרה הראשון שמחוץ לבניין ומעבירה את השפכים מנקז הבניין לביב ציבורי או למערכת סילוק שפכים פרטית ;
- 2.2 **ביב**
מערכת סילוק שפכים הכוללת קולטנים, ביבים, תאי בקרה ומתקני טיהור לשפכים ;
- 2.3 **נקז**
כל צינור המוביל מי צואים או דלוחים במערכת הנקזים של בנין ;
- 2.4 **בריכה**
מבנה המיועד לאגירה, לוויסות ולאספקת מי שתייה ;
- 2.5 **הל"ת**
הוראות למתקני תברואה התש"ל - 1970 והתוספות והשינויים להוראות הללו (2002, 2007, 2012) ;
- 2.6 **המנהל**
המנהל הכללי של משרד הבריאות (בפרק זה- המשרד) או מי שהסמיכו מבין עובדי המשרד ;
- 2.7 **מז"ח**
אביזר למניעת זרימת מים חוזרת ;
- 2.8 **מי שתייה**
מים המיועדים לשתייה ולבישול מזון, ובתעשיית מזון - מים המיועדים להיכנס להרכב המזון או הבאים במגע, או העלולים לבוא במגע, עם חומר מהחומרים שמהם מורכב המזון ;
- 2.9 **מערכת אספקת מים**
מערכת המובילה מים ממערכת אספקת המים של הרשות אל העסק, החל ממונה המים הראשי ועד לחיבור לקבועות בתוך העסק או בחצריו. המערכת כוללת, בין השאר, את המרכיבים להלן או חלק מהם : מיתקן שאיבה, מיתקן טיפול במים, הובלה, מדידה, אגירה או ניטור של מים ולמעט מיתקן הפקה (מערכת לשאיבת מי גלם ממקור מים) ;

2.10 מערכת אספקת מים שאינם מי שתייה

מערכת אספקת מים אשר מתקיים בכלה או בחלק ממנה אחד מהתנאים הבאים :

2.10.1 המערכת מכילה צנרת, אבזרים או מכשירים האסורים לפי כל דין לשימוש למי שתייה

2.10.2 במערכת מוזרמים, בשימוש אקראי או אחר, מים או חומרים שאינם מי שתייה.

2.10.3 מערכת מים בה אין תחלופת מים כנדרש לפי כל דין, לרבות מערכות כיבוי אש ;

2.11 תקנות מי שתייה

2.11 תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי שתייה ומתקני מי שתייה), התשע"ג – 2013 ;

2.12 קיוסק

כל מקום שמוכרים בו כל מיני משקאות קרים (לא אלכוהוליים), עוגות, כעכים, לחמניות, ו/או מקום שמוכרים בו ממתקים וגלידה, ואינו כולל מקום אשר בו מגישים או מכינים מאכלים מבושלים, מטוגני או סלטים.

3. תנאים מוקדמים

3.1 לבקשה לרישיון יצורפו המסמכים הבאים, בנוסף לכל מסמך הנדרש לפי כל דין :

3.1.1 תכנית אדריכלית וסניטרית שתכלול : תרשים סביבה בקנה מידה 1:2500 ותכנית מגרש בקנה מידה 1:250. בתוכנית יש לציין

3.1.1.1 גבולות השטחים המיועדים לעסק, שטחי אחסון, טיפול בפסולת, בריכות אגירת מים (אם יש), תחנות שאיבת שפכים (אם יש), מתקני מיזוג אוויר, אזורי פריקה וטעינה של משאיות וחנייתן ;

3.1.1.2 מערכות אספקת מים (מי שתייה, כיבוי אש, השקיה, צינורות הולכת מים, ואבזרים למניעת זרימת מים חוזרת ;

3.1.1.3 סימון הזנות מים לצרכים שונים : סניטרית, לכיבוי אש או לצרכנים אחרים כגון : תהליכי ייצור מתקני מיזוג אוויר, דישון, רחיצה מכוניות ושימושים אחרים, אם יש ;

3.1.1.4 מערכת סילוק שפכים, (קולטנים, תחנות שאיבת שפכים ומתקני טיפול שפכים, אם קיימים) ;

3.1.1.5 נקודות חיבור לתשתיות עירוניות/אזוריות : מערכות אספקת מים, סילוק שפכים וניקוז מי גשם.

3.1.2 תכנית בקנה מידה 1:100 כמו בדרישות הגנריות ובנוסף בה תצויין :

3.1.2.1 סימון ציפוי הקירות, גובה הציפוי וצבעו על גווניו ;

3.1.2.2 סימון כל הקבועות הסניטריות, האבזרים, צינורות אספקת המים וצינורות השפכים בציון קטרם, שיפועם ואופן סילוק השפכים לרבות מערכות אספקת מים (מי שתייה, כיבוי אש, השקיה ושימושים אחרים,

אם יש)

3.1.2.3 סידור הציוד והריהוט בתוך העסק.

3.2 בעל העסק יעמוד בהוראות בתנאים המיוחדים לקייסקים [סעיף 1.6 בהוראות החקיקה הנוגעות לעניין, לעיל];

4. מי שתייה

4.1 בעל עסק יצרוך מי שתייה שמקורם במערכת אספקת מים המאושרת על ידי רשות הבריאות ו/או הרשות המקומית.

4.2 בעל העסק יצרוך מי שתייה שמקורם במערכת אספקת מים אשר עומדת בהוראות להלן:

4.2.1 [הנחיות לתפעול, תחזוקה וניטור מתקן טיפול במי שתייה](#) (במידה וקיים).

4.2.2 [הוראות למתקני תברואה \(הל"ת\) – פרק 1: הגדרות; פרק 2: אספקת מים; פרק 3:](#)

[קבועות ושרברבות](#); ,; לרבות עמידה בתקנים להלן:

4.2.2.1 תקן ישראלי ת"י 1205.1: התקנת מתקני תברואה ובדיקתם – מערכות

שרברבות: מערכות אספקת מים קרים וחמים (בפרק זה – תקן ישראלי ת"י 1205);

4.2.2.2 תקן ישראלי ת"י 1525, חלק 2 – תחזוקת בניינים: בנייני מגורים

וסביבתם הקרובה – מערכות שירות. (בפרק זה- ת"י 1525);

4.2.2.3 תקן ישראל ת"י 5452 בדיקת מוצרים הבאים במגע עם מי שתייה.

4.3 בעל העסק אחראי בכל עת לתקינותה של מערכת מי השתייה בעסק.

4.4 בעל העסק ידווח לספק המים בכל מקרה של חשש לפגיעה באיכות המים המסופקים לעסק.

4.5 מערכת אספקת המים המותקנת בעסק תספק מים קרים וחמים.

4.6 בעל העסק יתקין מערכת חיטוי משלימה להבטחת רמת חיטוי נאותה, אם דרש זאת המנהל

ובהתאם [להנחיות לניקוי מערכות אספקת מי שתייה](#).

4.7 ככל שיידרש, בעל העסק יבצע ניקוי וחיטוי במערכת אספקת מים לרבות בריכה (במידה

וקיימת) כמפורט בתקנות מי שתייה, תקנות מערכות בריכה ובהנחיות לניקוי וחיטוי מערכות אספקת מים, על ידי מבצע עבודה מוסמך.

4.8 במידה וקיימת בעסק בריכת מים בעל העסק יתחזק אותה בהתאם [לתקנות בריאות העם](#)

[\(מערכות בריכה למי שתייה\), התשמ"ג – 1983.](#)

4.9 בעסק בו מותקנות מערכות ערפול, מזרקות ומגדלי קירור, יבצע בעל העסק בדיקות לגילוי

חיידקי לגיונלה בהתאם [להנחיות למניעת התרבות חיידקי לגיונלה במערכות מים](#).

4.10 בעל העסק יהיה אחראי לכך שבכל עת תתקיים בעסק הפרדה מוחלטת בין מערכת אספקת מי

שתייה ובין מערכת לאספקת מים שאינה מי שתייה (לתהליכי עבודה, ייצור ושימושים אחרים, כגון: כיבוי אש, גינון ומערכות אחרות אם ישנן).

4.11 אם בעסק ישנה גם מערכת לאספקת מים שאינה מי שתייה (כיבוי אש או מערכת אחרת), על

בעל העסק להפריד בין מערכת מי השתייה למערכת שאינה מי שתייה, כנדרש בתקנות התכנון והבניה (הל"ת ת"י 1205.1) ובאין אפשרות להפרדה באמצעות מרווח אוויר, עליו להתקין מז"ח.

4.12 מז"ח אשר הותקן כנדרש בסעיף 7.11 או מתוקף הנדרש בתקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרת) התשנ"ב – 1992 :

4.12.1 יותקן ויבדק על פי הוראות סעיפים (3), (6) ו-(9) בתקנות בריאות העם (התקנת

מכשיר מונע זרימת מים חוזרת), התשנ"ב – 1992; , הוראות פרק 2, סעיף 2.3

להוראות למתקני תברואה (הל"ת) והוראות ב-ת"י 4426 מונעי זרימה חוזרת – דרישות התקנה ובדיקות באתר;

4.12.2 התקנת המז"ח ובדיקתו יהיו בידי מתקין מוסמך בלבד ;

4.12.3 בעל העסק יחזיק את המז"ח במצב תקין בכל עת.

4.13 בעל העסק יגיש לרשות הבריאות, על פי דרישה, אישור מאת מתקין מוסמך בדבר קיום מז"ח בעסק ובדיקתו בהתאם לאמור בסעיף 14.1.1 .

4.14 מערכת לאספקת מים שאינם מי שתייה על אביזריה, תותקן ותוחזק תוך נקיטת אמצעים שיש בהם כדי למנוע שימוש למטרות שתייה ולכל הפחות אמצעים אלה :

4.14.1 בנקודת המוצא של המערכת יותקן שילוט קבע המפרט את סוג הזורם והמזהיר כי

המים אינם ראויים לשתייה לפי הוראות תקן ישראלי ת"י 3864, על חלקיו ;

4.14.2 צבע צנרת מערכת אספקת מים שאינם מי שתייה יהא בגוונים אחרים מגווני צנרת

אספקת מי השתייה – לפי הוראות תקן ישראלי ת"י 659.

5. שפכים

5.1 שפכי העסק יסולקו אך ורק דרך מערכת סילוק שפכים ("ביוב") אשר תחובר למערכת ביוב מרכזית באישור הרשות המקומית. כל פתרון אחר חייב לקבל את אישור משרד הבריאות ;

5.2 מערכות סילוק שפכים בעסק יותקנו, יופעלו ויתוחזקו בהתאם לתקנים ולהנחיות המפורטים להלן :

5.2.1 הוראות למתקני תברואה (הל"ת), פרק 4 – מערכת נקזים ואוורים בבניין ופרק 5 – ביב הבניין

5.2.2 תקן ישראלי ת"י 1205.3 : התקנת מתקני תברואה ובדיקתם – קבועות שרברבות ואבזריהם.

5.2.3 תקן ישראלי ת"י 1205.4 : התקנת מתקני תברואה ובדיקתם – ביוב הבניין ותיעול הבניין.

5.3

5.3.1 בעל העסק אחראי בכל עת לתקינותה של מערכת השפכים בעסק וידאג לתחזוקה תקינה ושוטפת של המערכת כאמור ולמניעת מפגעים תברואיים ומטרדים.

משרד הפנים

- 5.3.2 בעל העסק ינקוט בכל האמצעים הדרושים לכך שסתימה במערכת הביוב לא תגרום להצפה בעסק.
- 5.3.3 בכל מקרה של גלישה או הצפה של שפכים בתחום העסק, בעל העסק יסגור מידית את העסק, ידווח על כך לרשות הבריאות ויפעל לניקוי וחיטוי העסק.

6. סידורים תברואיים בשירותים

- 6.1 מספר השירותים ומתקני התברואה יחושב לפי פרק 3 להל"ת. [טבלה 3.6.3.10 (א)] לפחות אסלה אחת וכיור רחצה לכל חנות מעל 25 מ"ר ;
- 6.2 יוצבו שלטים בולטים המכוונים לשירותים ;
- 6.3 ליד הכיורים יוצב ציוד לסבון נוזלי, מגבות נייר ומכלים לאיסוף אשפה ;
- 6.4 יבוצעו פעולות ניקיון שוטף בכל שעות פתיחת העסק למבקרים ;

7. פסולת

- 7.1 פתרון סילוק פסולת יהיה תואם לחלק ו' לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התשס"ח – 2008 - "אצירת אשפה וסילוקה מבנין", וימנע מטרדים סביבתיים ובריאותיים ;
- 7.2 בעל העסק יציב מיכלי קיבול לאיסוף פסולת מוצקה , בכמות ובמקומות המבטיחים נקיון להנחת דעתו של המנהל ;
- 7.3 מיכלים להחסנת פסולת :
7.3.1 המיכלים יוצבו בחצר העסק או בחדר מיוחד המיועד למטרה זו בלבד ;
7.3.2 המיכלים יהיו בעלי נפח קיבול המבטיח אחסנת כל הפסולת המוצקה הנוצרת מהעסק ;
7.3.3 המיכלים יהיו שלמים , תקינים ובעלי מכסים למניעת חדירת מזיקים לתוכם.
- 7.4 בעל העסק ישמור על מצב תברואי תקין בחדר האשפה.

8. מערכות אספקת מים ושפכים

- 8.1 בעל העסק אחראי לכך שמערכות אספקת המים והשפכים יתוחזקו באופן שוטף כדי למנוע נזק בריאותי ומטרדים סביבתיים.

9. הליך חידוש רישיון העסק

- 9.1 לבקשה לחידוש רישיון יצרף בעל העסק את המסמך הבא :
9.1.1 הצהרת בעל העסק שלא נערכו שינויים ממועד הגשת הבקשה הקודמת לרישיון או חידושו ;

10. כללי

10.1 בעל העסק ידווח לנותן האישור על כל שינוי בעסק, העלול להשפיע על העמידה בתנאי הרישיון, שלושה חודשים לפחות, ויפעל לפי הנחיות נותן האישור.

10.1.1 מוצרים בתפזורת המותרים למכירה בקייסק יאוחסנו במכלים נקיים ויוצגו למכירה כשפתח המכלים בגובה מטר אחד לפחות מן הרצפה;

10.1.2 המוצרים ימכרו בשקיות חדשות ונקיות המיועדות לממכר מזון.

11. איסור עישון ומניעת עישון

11.1 בסעיף זה "בית העסק" או "העסק" - לרבות אזור הנמצא מחוץ למבנה בית העסק ומשמש אותו. בעל העסק יבטיח קיום הוראות החוק למניעת עישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון התשמ"ג 1983, מבלי לגרוע מהאמור;

11.2 חל איסור על עישון בבית העסק;

11.3 אין להחזיק בבית העסק כל מוצר טבק או כלי לעישונו כשהם דלוקים;

11.4 אין להקצות חדר או אזור לעישון בבית העסק;

11.5 בעל העסק יקבע בו שלטים המורים על איסור העישון. כמפורט בתקנות הגבלת העישון במקומות ציבוריים (קביעת שלטים), ויחזיקם במצב תקין;

11.6 בעל העסק חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות של עישון או החזקת מוצר טבק או כלי עישון כשהם דלוקים בבית העסק;

11.7 אין להציב מאפרה בבית העסק;

11.8 הגבלות על שיווק של מוצרי טבק:

11.8.1 חל איסור על מכירת מוצר טבק או מוצר המשמש לעישון טבק לקטין וכן השכרה והשאלה של מוצר המשמש לעישון טבק לקטין;

11.8.2 בעל העסק יציג במקום בולט בבית העסק, הודעה המפרטת את הוראות סעיף 4.1 לעיל, כמפורט בתקנות הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק (צורת הצגתה של הודעה), תשס"ה-2005;

11.8.3 אין להציב מכונה למכירת מוצרי טבק וכן מכונה למכירת מוצרי טבק ומוצרים נוספים, בבית העסק ומחוצה לו;

11.8.4 אין לשווק או להפיץ מוצר טבק אליו מצורפים או נלווים פרס, מתנה או זכות להשתתפות בהגרלת פרסים או בתחרות;

11.8.5 בעל העסק לא יפיץ מוצרי טבק ללא תמורה;

11.8.6 בעל העסק לא ישווק או יפיץ מוצרי טבק בחפיסה, לרבות טבק למקטרת או לנרגילה באריזה, אלא אם מודפסת או מודבקת עליה אזהרה כמפורט בסעיף 9 לחוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק, התשמ"ג - 1983 ובתקנות לפיו;

11.8.7 סימון כאמור, יודפס על גבי החפיסה או הקופסה ולא על גבי האריזה השקופה; לעניין מוצרי טבק שאינם סיגריות, הסימון יכול שיעשה על גבי תווית שתוצמד

היטב לחפיסה או לקופסה ולא לאריזה השקופה, בהדבקה, באופן שתימנע הסרתה; התווית לא תוסתר על ידי סימון אחר ולא תיפגע עם פתיחת הקופסה או החפיסה. אריזה המכילה 10 חפיסות סיגריות (פאקט), צריכה לשאת את הכיתוב "העישון הורג" בעברית ובערבית;

11.8.8 חל איסור על מכירת או הפצת מוצר טבק שעל אריזתו פרסומת אסורה כמפורט

בחוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק, התשמ"ג-1983 ובתקנות לפיו;

11.8.9 לא ימכור אדם מוצרי טבק שלא בכלי קיבול או שאינו חבוק בחבק מן הסוג שנקבע

או שלא בהתאם לסעיף 62(א)(3) לפקודת הטבק ולתקנות הטבק, לרבות סיגריות שאינן בחפיסות של 20 סיגריות בחפיסה וטבק לנרגילה (טומבק) שלא בכלי קיבול במשקל של 60 גרם.

11.9 איסור פרסומת ושלט מותר:

11.9.1 לא יעשה בעל עסק פרסומת למוצרי טבק או פרסומת לשם מסחרי בשלטי חוצות

נייחים או ניידים, או בחצרים הפתוחים לציבור, למעט בשלט מותר;

11.9.2 בשלט מותר תופיע אזהרה בנוסח הבא: "אזהרה - משרד הבריאות קובע כי העישון

גורם למחלות חמורות", או כל נוסח אחר שיקבע שר הבריאות או מי שהוסמך לכך מטעמו, בעברית, במסגרת ובאותיות ברורות וקריאות ממרחק סביר לפי הענין.

11.9.3 בפרסומת בשלט מותר יכול שיופיעו רק הפרטים הבאים או מקצתם: שם מוצר

הטבק, סימנו ושמו המסחרי, שם היצרן וסימנו המסחרי, דמות חפיסת המוצר ומקום מכירתו.

12. דיווחים ואחזקת מסמכים

12.1 בעל העסק ישמור את התוצאות, הנתונים, האישורים והמסמכים כלהלן לתקופה של חמש

שנים ויעבירם לרשות הבריאות לפי דרישה:

12.1.1 אישור התקנת מז"ח ופנקסי בדיקת מז"ח כאמור בסעיף 4.13.

12.1.2 אישור בדבר ביצוע ניקוי וחיטוי מאגרי מי שתייה ואוגרי מים חמים (אם יש)

כאמור בסעיף 4.7. על בעל העסק להציג על פי דרישה את האישור לביצוע הניקוי על ידי אדם מוסמך.

12.2 בעל העסק ידווח לספק המים בכל מקרה של חשש לפגיעה באיכות המים המסופקים לעסק.

12.3 בעל העסק ידווח לרשות הבריאות בכל מקרה של גלישה או הצפה של שפכים בתחום העסק.

13. טפסים ופרוצדורות

13.1 להלן מפורטים כלל האישורים והפרוצדורות להפקתם הנדרשים במפרט זה:

13.1.1 אם דרוש מז"ח לפי סעיף 4.13, קבלת אישור בדיקת מז"ח – אחת לשנה לפחות

יפנה בעל העסק למתקין מוסמך ([לרשימת המתקינים המוסמכים](#)), אשר הסמכתו

משרד הפנים

בתוקף, לשם אישור קיום מז"ח ובדיקתו.

13.1.1.1 על האישור לכלול התייחסות לקיום מז"ח בעסק ובדיקתו בהתאם

לתקנות המפורטות בסעיף 4.12.1

13.1.1.2 בעל העסק ינהל פנקס בדיקות אשר ישמר בתחום העסק, בו יתועדו

תאריכי הבדיקות ותוצאותיהן וכן שם המתקין המוסמך וחתימתו.

13.1.2 קבלת אישור לחיבור מערכת סילוק שפכים למערכת ביוב המרכזית – ממחלקת

הביוב ברשות המקומית, כאמור בסעיף 5.1. בעל העסק יציג את האישור לבקשת

לשכת הבריאות.

13.1.3 בעל העסק ינהל יומן אשר ישמר בתחום העסק, לרישום פעולות חיטוי וניקוי

בריכות אגירה למי שתייה ואוגרי מים חמים, ככל שישנם.

13.1.4 בעל העסק ינהל יומן אשר ישמר בתחום העסק לרישום תוצאות בדיקות איכות

מים ובדיקות שפכים, במידה ובוצעו.

משרד הפנים

פרק ד' - כבאות והצלה

1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

- 1.1 חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012 ;
1.2 חלק ג' - בטיחות אש בבניינים לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970.

2. הגדרות

2.1 אגף אש

חלק מבניין המופרד מחלקי הבניין האחרים באמצעות אלמנטים עמידים אש כמפורט בתקנות התכנון והבניה ;

2.2 אמצעי בטיחות אש והצלה

אמצעים המותקנים בנכסים, דרך קבע או באופן ארעי, ומיועדים, בין השאר, לכל אחד מאלה :

2.2.1 מניעת דליקות והתפשטותן ;

2.2.2 כיבוי דליקות, צמצום נזקיהן והקלת פעולות לכיבוי דליקות ;

2.2.3 מילוט וחילוץ לכודים והקלת פעולות למילוטם ולחילוץם ;

2.2.4 הצלת חיי אדם ורכוש ;

2.2.5 דרכי התקשרות ;

2.2.6 כל צורך הנדרש לביצוע פעולות כיבוי והצלה.

2.3 גורם מוסמך

אחד מאלה :

2.3.1 מעבדה שהוסמכה על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, לפי חוק הרשות

הלאומית להסמכת מעבדות, תשנ"ז-1997, בתחומים ובסוגי בדיקות שלגביהם נדרש האישור ;

2.3.2 מי שיש לו תו תקן לתחזוקת מערכת בתחום שלגביו נדרש האישור.

2.4 גישה למוצא בטוח (Exit Access)

חלק מדרך מוצא, לרבות פרוזדורים ומעברים, שתחילתו בכל נקודה שהיא בעסק וסופו בכניסה למוצא בטוח או מחוץ לעסק או בדלת יציאה חיצונית ;

2.5 דלת אש

כמשמעותה בתקן ישראלי ת"י 1212 דלתות אש : עמידות-אש ;

2.6 דרך מוצא (Means of Egress)

נתיב יציאה מעסק, הפנוי ממכשולים והכולל אחד או יותר ממרכיבים אלה :

2.6.1 גישה למוצא בטוח ;

2.6.2 יציאה ;

2.6.3 מוצא בטוח ;

2.7 הנדסאי

הנדסאי רשום, כמשמעותו בחוק **ההנדסאים** והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012, אשר עוסק בתחום ובסוג בדיקות שלגביהם נדרש האישור ;

2.8 חומר לא דליק

כמשמעותו בתקן ישראלי ת"י 755 סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטי בניין - שיטות בדיקה וסיווג לפי תוצאות הבדיקה ;

2.9 חומר ציפוי וגימור

חומר המשמש לציפוי, כיסוי או חיפוי, לרבות: טפטים, ציפוי עץ, שטחים, פרקט, תקרות עץ, בד, או PVC ;

2.10 חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה

חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, תשע"ב-2012 ;

2.11 חוק התקנים

חוק התקנים, התשי"ג-1953 ;

2.12 יציאה (Exit Discharge)

חלק **מדרג מוצא** שתחילתו בסופה של **גישה למוצא בטוח** או בסופו של **מוצא בטוח** וסיומו ברחוב, בין במישרין ובין דרך שטח פתוח ;

2.13 מהנדס

מהנדס רשום, כמשמעותו בחוק **המהנדסים** והאדריכלים, התשי"ח-1958, אשר עוסק בתחום ובסוג בדיקות שלגביהם נדרש האישור ;

2.14 מוצא בטוח (Exit)

חלק **מדרג מוצא**, המופרד משאר חלקי העסק על ידי אלמנטים עמידים אשר ודלתות אשר והמוביל אל היציאה או אל מחוץ לעסק ;

2.15 נתן אישור

לעניין פרק זה, עובד רשות הכבאות וההצלה, שהוסמך לכך על-ידי השר לביטחון פנים ;

2.16 ציוד כיבוי

ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ומניעתן ;

2.17 רשות הכבאות והצלה

הרשות הארצית לכבאות והצלה שהוקמה בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-
2012 ;

2.18 תעודת בדיקה

תעודת בדיקה בדבר התאמה לתקן שניתנה לפי סעיף 12 לחוק התקנים ;

2.19 תקן ישראלי (ת"י)

תקן ישראלי רשמי או תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים ;

2.20 תקנות התכנון והבנייה

תקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970 ;

3. תנאים מוקדמים

3.1 לבקשת רישיון עסק או להיתר זמני (להלן – בקשה) יצורפו המסמכים המנויים להלן :

3.1.1 אפיון רשת המים המזינה את העסק, לפי הטופס שבנספח, "בדיקת אופיין רשת

מים למבנה" על פי [הוראת נציב 529](#) -לאחר שנחתם על-ידי אחד מאלה :

3.1.1.1 מהנדס ;

3.1.1.2 הנדסאי ;

3.1.1.3 גורם מוסמך ;

3.1.2 נספח תיאור אמצעים לבטיחות אש, כאמור בתקנה 11א לתקנות התכנון והבנייה.

דרישה זו לא תחול על עסק ששטחו הכולל הוא עד על 100 מ"ר, ולא תחול על עסק

שמיועד להכיל עד 50 איש ;

ניתן להגיש העתק מנספח תיאור אמצעים לבטיחות אש שצורפה לבקשה להיתר

בניה, ובלבד שיצורפו אליו כל אלה :

3.1.2.1 העתק מהיתר הבנייה ;

3.1.2.2 הצהרה בחתימת ידו של המבקש, לפיה לא נעשה שינוי פנימי או שינוי

בשימוש של הבניין המשמש את העסק, כולו או מקצתו, מיום הכנת

הנספח האמור ;

3.2 הדרישות הקבועות בסעיף 3.1 לא תחולנה על עסק ששטחו הכולל הוא עד 100 מ"ר, ולא

תחולנה על עסק שמיועד להכיל עד 50 איש.

4. רישום ודיווח

4.1 בעל העסק יודיע לנותן האישור על כוונה לניתוק יזום של מערכות כיבוי אש על ידו וזאת לכל

הפחות שבעה ימים לפני היום בו מתוכנן הניתוק ; לעניין סעיף זה, "מערכת כיבוי אש" - אחת

מהמערכות הבאות, במידה שמתקיימת לגביה חובת התקנה על-פי דין : גלאים, מתיזים,

גנרטור, מערכת על-לחץ ושחרור עשן.

משרד הפנים

4.2 בעל העסק יודיע לנותן האישור באופן מיידי בכל פעם שאחת ממערכות כיבוי אש חדלה מלפעול;

5. כללי

5.1 בעל העסק יפעיל את העסק תוך נקיטה והתקנת **אמצעי בטיחות אש והצלה** ההולמים את היקף הפעילות בעסק, רמת הסיכון הנובעת מאופי הפעילות בעסק, ממספר השוהים בו, ממיקומו, שטחו ולפי כל דין.

5.2 אין בדרישות המופיעות במפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות על פי כל דין, לרבות דיני התכנון והבנייה.

5.3 מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 5.1, אין בהוראות מפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות **בתקנות התכנון והבנייה**, לצורך קבלת היתר בנייה, כפי שחלו במועד בו הוגשה הבקשה להיתר בנייה, ובכל מקום בו ישנה התייחסות במפרט לדרישות הנוגעות לבטיחות אש בעסק, הן יבואו בנוסף לדרישות תקנות אלו.

5.4 הפניות במפרט לתקן ישראלי מחייבות כי תתקיים התאמה מלאה בין מבנה העסק, תכולתו **אמצעי בטיחות אש והצלה** בו, לבין דרישות הקבועות בתקן; ובעל העסק, או מי מטעמו שמונה לעסוק בתחום זה, מחויב להכיר את דרישות התקן ולוודא כי תתקיים התאמה מלאה של העסק כנדרש.

5.5 הדרישות המופיעות במפרט יקוימו לכל אורך תקופת פעילותו של העסק, ובעל העסק אחראי לכך שלא יתבצעו כל שינויים שהם בעסק העומדים בסתירה להוראות המפרט ולתנאי הרישיון.

5.6 תחזוקת **אמצעי בטיחות אש והצלה** :

5.6.1 **אמצעי בטיחות אש והצלה** יימצאו במצב תקין בכל עת, ובעל רישיון העסק יוודא את ביצוען של הבדיקות, הטיפולים וכל פעולה אחרת הנדרשת לצורך כך (להלן – תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה).

5.6.2 תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה תתבצע לפי הוראות התקן הישראלי התקף והוראות היצרן, ואם ניתנו הוראות נוספות ע"י נותן האישור – בהתאם להוראות אלו.

6. דרכי גישה

6.1 בעל העסק יבטיח את קיומן של דרכי גישה לעסק לצורך פעילות כיבוי והצלה.

7. הפרדות ועמידות אש

7.1 בעסק תהיה הפרדת אש ועשן בין שטח המשמש לאחסנה לבין שאר חלקי העסק, וכן בין העסק לשאר חלקי הבניין האחרים. ההפרדה האמורה תבוצע באמצעות:

7.1.1 קירות בעלי עמידות אש למשך שעהיים לפחות. הקיר יהיה בנוי מלבנים או מבלוקים או מבטון.

7.1.2 פתחי כניסה או **יציאה** בין השטח המשמש לאחסנה לבין שאר חלקי העסק, וכן בין העסק לשאר חלקי הבניין האחרים יסגרו על-ידי דלת או חלון בעלי עמידות אש שמשכה 30 דקות לפחות וכשל תחילי ויציבות שמשכו 90 דקות לפחות ושעומדים בתקן ישראלי ת"י 1212 דלתות-אש: עמידות-אש.

7.2 חומרי הציפוי והגימור שבהם ייעשה שימוש במבנה או במבנים, לרבות מבנים יבילים המשמשים את העסק יעמדו בתקן ישראלי ת"י 921 השימוש בחומרי בניה לפי תגובותיהם בשריפה. בדיקת אי דליקותם וסיווגם של החומרים תיערך בהתאם לתקן ישראלי ת"י 755 סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטי בניין - שיטות בדיקה וסיווג לפי תוצאות הבדיקה. לעניין סעיף זה – שימוש בחומרי ציפוי וגימור כולל הן שימוש הן פנימי והן שימוש חיצוני.

8. דרכי מוצא

8.1 פתחי **יציאה** :

8.1.1 בעסק המיועד להכיל עד 50 איש, יהיה פתח **יציאה** אחד ברוחב של 0.9 מ' נטו לפחות.

8.2 דרכי המוצא, לרבות פתחי **היציאה** יהיו פנויים מכל מכשול בכל עת.

8.3 הותקן מנעול על דלת בדרך המוצא, יהיה ניתן לפתוח את הדלת מכיוון המילוט בלא מפתח נשלף.

9. שילוט

9.1 בדרכי המוצא בעסק יותקן שילוט וסימון, כמפורט בסימן י"ח לפרק ב' לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה.

9.2 בעסק יותקנו שלטים פולטי אור כמפורט מטה :

9.2.1 "חשמל, לא לכבות במים" – על גבי לוחות חשמל ;

9.2.2 "מפסק זרם ראשי" - בסמוך למפסק במקום בולט ונגיש ;

9.2.3 "עמדת כיבוי אש" ;

9.2.4 "ברזי שריפה" – בסמוך לברז ;

9.2.5 "ברזי הסנקה לעמדות" – בסמוך לברז ;

9.2.6 "ברזי הסנקה למתזים" – בסמוך לברז ;

9.2.7 "**דלת אש**, החזק סגורה" – על גבי הדלת בכל מקום בו נדרשת **דלת אש** ;

9.2.8 "חדר שירות" (בהתאם לשימוש החדר הסקה/דוודים/מיזוג/אשפה וכו') ;

9.3 הכיתוב יהיה על השלט בגוון אדום על רקע לבן, גובה כתיב האותיות יהיה 3 ס"מ לפחות, עוביין 7 מ"מ לפחות, השלט ימוקם בסמוך למתקן בגובה 1.5 מ' לפחות מגובה הרצפה.

10. תאורת חרום

- 10.1** בעסק תותקן תאורת חירום שתתחיל לפעול ותאיר את נתיב המילוט במקרה של כשל בהספקת החשמל או נפילה במתח החשמל.
- 10.2** תאורת החירום תותקן מעל פתחי העסק ובמעברים המשרתים יותר מ-6 אנשים או שאורכם עולה על 15 מטרים, בפרוזדורים ובחדרי מדרגות, לאורך דרך המוצא ולאורך מעברי מילוט, כולל מעברי מילוט אחוריים, בשטח העסק.
- 10.3** תאורת החירום תתבסס על גופי תאורה עצמאיים הניזונים מסוללות נטענות או מערכת מרכזית לגיבוי חשמלי מבוקרת טעינה, הכוללת מצבר נטען. גופי תאורת חרום יהיו מוזנים משני מעגלי הזנה נפרדים המוזנים ממערכות נפרדות.
- 10.4** גופי תאורת החירום יתאימו לתקן ישראלי ת"י 20, חלק 2.22 מנורות: דרישות מיוחדות-מנורות לתאורת חירום.

11. אספקת מים (כולל ברזי כיבוי)

- 11.1** בעל העסק ינקוט בכל האמצעים הדרושים על מנת שאספקת המים תהא בכמות ובלחץ הדרושים לשם פעולתו התקינה של כלל ציוד הכיבוי שיש להתקינו בעסק.
- 11.2** בעסק יותקן ברז כיבוי חיצוני בקוטר של 3" בהתאם לתקן ישראלי ת"י 448 הידרנט לכיבוי אש חלק 1 וחלק 3, במרחק שלא יעלה על 100 מטרים מהעסק.

12. ציוד כיבוי

- 12.1** בעסק ששטחו עד 120 מ"ר, יותקן גלגלון כיבוי אש עם זרנוק בקוטר 3/4", באורך שייתן מענה לכיסוי כל שטח העסק עם מזנק צמוד. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה ממתכת; במידה וקיימת הפרדת אש ועשן בין חלקי העסק, יש להתקין ציוד כאמור בכל אחד מחלקיו.
- 12.1.1** בעסק עד 50 מ"ר ועל פי החלטת המפקח ניתן לפתור מהתקנת גלגלון ובתנאי שיותקן מטפה כיבוי מסוג אבקה יבשה בגודל של 6 ק"ג. מספר המטפים יתאים לתקן ישראלי ת"י 129, חלק 2 מטפים מיטלטלים: התאמה, התקנה וסימון. בדיקת המטפים ותחזוקתם תעשה לפי האמור בתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה.
- 12.2** תשתית הצינורות לברזים הרשומים לעיל תהיה ממתכת.
- 12.3** בעסק יוצבו מטפי כיבוי מסוג אבקה יבשה במשקל של 6 ק"ג. מספר המטפים יתאים לתקן ישראלי ת"י 129, חלק 2 מטפים מיטלטלים: התאמה, התקנה וסימון. בדיקת המטפים ותחזוקתם תעשה לפי האמור בתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה.
- 12.4** עמדות כיבוי האש יותקנו בסמוך לפתחי הצינור ובמקומות נוספים כך שיתנו מענה לכיסוי כל שטח העסק.
- 12.5** ציוד הכיבוי יהיה נגיש וזמין ויוחזק במצב תקין, בכל עת.

משרד הפנים

13. מערכת חשמל

13.1 מתקני החשמל בעסק יבדקו באופן תקופתי בהתאם להנחית רשות הכבאות וההצלה "בדיקה תקופתית למתקני חשמל – עדכון" ועל פי כל דין.

14. אישורים

14.1 על פי דרישת נותן האישור, ימציא בעל העסק מסמכים ואישורים על תקינות ציוד הכיבוי, ובכלל זה:

14.1.1 אישור **גורם מוסמך**, כי חומרי הציפוי והגימור שבהם נעשה שימוש במבנה המשמש

את העסק נבדקו ועומדים בתקן ישראלי ת"י 921 השימוש בחומרי בניה לפי תגובותיהם בשריפה.

14.1.2 אישור כי כל ציוד הכיבוי במים (עמדות כיבוי, גלגלונים, ברזי כיבוי, זרנוקים, מזנקים) נבדק ונמצא תקין;

14.1.3 אישור כי מטפי הכיבוי הקיימים בעסק נבדקו בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה, ונמצאו תקינים. האישור יינתן על ידי אדם שהוסמך לכך על-ידי הרשות לכבאות והצלה;

14.1.4 אישור כי מערכת החשמל המותקנת במקום, נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן – חוק החשמל) ותקנותיו, כולל תאורות החירום המותקנות במקום. על האישור לכלול התייחסות למיקום ותקינות מפסק חשמל ראשי לשעת חירום וטבלה המפרטת את מיקום לוחות החשמל, מספרם ואת גודל האמפר של כל לוח. האישור יינתן על-ידי בעל רישיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.

15. נספחים

את פרסומי הרשות הארצית לכבאות והצלה ניתן למצוא ולהוריד באתר www.102.gov.il